

EXPUNERE DE MOTIVE

Într-un context politic și diplomatic actual marcat la nivel european și internațional de riscuri și amenințări specifice, de provocări și de multiplicarea crizelor regionale, este nevoie mai mult decât oricând de „implicarea activă, responsabilă și inovatoare” a diplomației române și a șefilor de misiuni diplomatice și consulare ale României în străinătate pentru a contracara aceste riscuri, amenințări și provocări, pentru a găsi soluții durabile, astfel încât obiectivele naționale ale României să fie realizate, iar românii să fie bine protejați peste hotare. Acest lucru nu este posibil fără includerea membrilor Corpului diplomatic și consular în programe ale Ministerului Afacerilor Externe de pregătire profesională continuă și de perfecționare a cunoștințelor și a abilităților diplomatice în acord cu obiectivele naționale de politică externă ale României.

În considerarea acestei nevoi de pregătire inițială și de formare profesională continuă a membrilor Corpului diplomatic și consular al României, **Legea nr. 269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 23 iunie 2003, cu modificările ulterioare, a reglementat prin art. 8 existența **Academiei Diplomatice a Ministerului Afacerilor Externe** statuând faptul că: *„Organizarea și funcționarea Academiei Diplomatice a Ministerului Afacerilor Externe sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului” (forma în vigoare a textului de lege).*

Deși reglementată prin lege organică, **Academia Diplomatică a Ministerului Afacerilor Externe nu este organizată și nu funcționează în prezent**, pentru realizarea scopurilor avute în vedere la adoptarea Legii nr. 269/2003. Mai mult, Hotărârea de Guvern nr. 99 din 7 februarie 2002 care prevedea organizarea și funcționarea Academiei Diplomatice a fost abrogată prin art. 12 lit. (b) din Hotărârea de Guvern nr. 880 din 28 iulie 2005 care a reglementat organizarea și funcționarea unei alte instituții publice subordonate Ministerului Afacerilor Externe, respectiv a Institutului Diplomatic Român. Analizând conținutul normelor cuprinse în H.G. nr. 880/2005 prin raportare la normele imperative ale legii organice (Legea nr. 269/2003) și a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative prevăzute în Legea nr. 24/2000, cu modificările ulterioare, rezultă că o instituție publică precum *Academia Diplomatică* reglementată prin Legea nr. 269/2003 nu putea fi desființată sau transformată într-o altă formă de organizare (*institut*) printr-o hotărâre de Guvern, ci printr-un act normativ cu putere de lege. Or,

normele de tehnică legislativă sunt obligatorii inclusiv la elaborarea și adoptarea ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, iar hotărârile de Guvern, ca acte normative date în executarea legilor trebuie emise în limitele și potrivit normelor care le ordonă. Prin urmare, Academia Diplomatică este reglementată prin *Legea nr. 269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României*, iar Ministerul Afacerilor externe are obligația legală de a organiza și stabili funcționarea acesteia prin Hotărâre de Guvern în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii.

Pentru a clarifica statutul juridic și reglementarea legală în vigoare cu privire la Academia Diplomatică a Ministerului Afacerilor Externe, este necesară modificarea art. 8 din Legea nr. 269/2003 în forma propusă prin prezenta inițiativă legislativă.

Textul normativ propus stabilește totodată, și **denumirea** Academiei în **Academia Diplomatică "Ambasador Mihnea Constantinescu"**, nume cu o rezonanță deosebită pentru diplomația română, dar și la nivel internațional. Ambasadorul român Mihnea Constantinescu, decedat la 18 noiembrie 2018, este azi, pentru diplomații români în funcție, un reper de profesionalism, de altitudine intelectuală și de trăire autentică patriotică, și poate fi un model al diplomatului român pentru tinerii care vor deveni membri ai Corpului Diplomatic și Consular al României. *"În semn de deosebită apreciere și recunoștință pentru devotamentul și profesionalismul de care a dat dovadă în întreaga sa activitate pusă în slujba intereselor României, pentru contribuția avută la promovarea și menținerea unui standard de excelență profesională în rândul tinerei generații de diplomați, Președintele României a conferit post-mortem Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de Mare Ofițer, ambasadorului Mihnea Constantinescu".* Cavaler al Ordinului Legiunii de Onoare, distins de MS Regele Mihai I cu Ordinul Coroana României în grad de Comandor, cu Decorația Regală Nihil Sine Deo și cu Crucea Casei Regale a României, Ambasadorul Mihnea Constantinescu se bucură și după dispariția sa prematură, de cele mai înalte aprecieri în rândul personalităților publice din România și din străinătate:

„Puțini sunt cei care au servit Statul român cu atâta abnegație, înțelegere și răbdare, cu atâta decență și cu simț al umorului, într-un sistem caracterizat adesea de contrariul calităților lui.” - MS Margareta, Custodele Coroanei.

„A fost un diplomat desăvârșit, patriot român și nu am cunoscut un susținător mai puternic al Parteneriatului Strategic SUA-România.” - Hans Klemm, fost Ambasador al SUA în România.

„Era atât de mult implicat în gestionarea afacerilor curente ale ministerului încât, atunci când a plecat pentru o altă însărcinare la guvern, cineva din conducerea MAE a vorbit, fără

vreo conotație peiorativă, despre «dezmihnizarea» ministerului! Cu alte cuvinte, cum să facem să ne putem descurca și fără implicarea lui zilnică...” - Bogdan Aurescu, Ministrul Afacerilor Externe.

Pentru motivele arătate mai sus, inițiatorii proiectului de lege apreciază că **noua denumire a Academiei Diplomatice “Ambasador Mihnea Constantinescu”** are rolul atât de a evidenția prestigiul diplomației române în ansamblul ei, indiferent de generație, cât și de a inspira și forma tinerii diplomați pentru realizarea obiectivelor naționale ale României.

Inițiativa legislativă corectează, modifică și completează alte norme apreciate ca fiind neclare sau fără aplicabilitate din Legea nr. 269/2003. Astfel, se reglementează: (i) *concursul* ca unică modalitate de admitere în Corpul Diplomatic și Consular al României (articolul 17, alineatul (1) litera (g) – *modalitate consacrată și aplicată în prezent*; (ii) competența ministrului afacerilor externe de a stabili prin ordin criteriile pentru acordarea gradelor diplomatice sau consulare la admiterea în Corpul diplomatic și consular al României, precum și pentru promovarea în grad diplomatic sau consular - *modalitate consacrată și aplicată în prezent*; (iii) la numirea unor personalități ale vieții publice în funcția de ambasador extraordinar și plenipotențiar, acestea trebuie să îndeplinească condițiile pentru admiterea în rândul membrilor Corpului diplomatic și consular al României *cu excepția condiției referitoare la concurs, prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. g) - modalitate consacrată și aplicată în prezent*; (iv) Ținând seama de evoluția pandemiei Covid-19 și de riscurile la care sunt supuși membrii Corpului diplomatic și consular aflați în străinătate, proiectul statuează *obligatia Ministerului Afacerilor Externe de a suporta cheltuielile necesare repatrierii* membrilor decedați ai Corpului diplomatic și consular al României, precum și a membrilor decedați ai familiilor lor, aflați în întreținere în străinătate, în cazul decesului acestora intervenit pe durata misiunii în străinătate sau în alte circumstanțe stabilite prin ordinul ministrului afacerilor externe.

Având în vedere argumentele prezentate mai sus, înaintăm Parlamentului României, spre dezbateră și adoptare, prezenta propunere legislativă.

Inițiatori,

Lăura-Iuliăna SCÂNTEI

Senător PNL

Alina Stefania GORGHIU

Senator PNL